

Nội dung hướng dẫn giải Bài 31A: Cùng sống trong ngôi nhà trái đất được chúng tôi biên soạn bám sát bộ sách giáo khoa Tiếng Việt lớp 3 chương trình mới (VNEN). Hy vọng đây sẽ là tài liệu tham khảo hữu ích giúp các em học tốt môn Tiếng Việt lớp 3.

Hoạt động cơ bản Bài 31A: Cùng sống trong ngôi nhà trái đất

1. Đọc đoạn dưới đây và nghe thầy cô giới thiệu về bác sĩ Y-éc-xanh

Y-ÉC-XANH

Y-éc-xanh (1863-1943) là nhà khoa học người Pháp đến Việt Nam năm 1900. Năm 1896, ông thành lập Viện Pa-xơ Nha Trang và làm việc ở đây suốt 52 năm. Ông là hiệu trưởng đầu tiên của trường Đại học Y khoa Hà Nội. Ông có nhiều công trình nghiên cứu giúp con người chữa trị các bệnh hiểm nghèo như: bạch hầu, lao, dịch hạch, sốt rét,... Ông mất năm 1943 (tại Nha Trang) trong niềm tiếc thương vô hạn của bao người.

Y-éc-xanh mãi là nhà khoa học- người thầy thuốc giàu lòng nhân ái và đức hy sinh.

2. Đọc câu chuyện: Bác sĩ Y-éc-xanh

Bác sĩ Y-éc-xanh

1. Bà khách ước ao được gặp bác sĩ Y-éc-xanh phần vì ngưỡng mộ người đã tìm ra vi trùng dịch hạch, phần vì tò mò. Bà muốn biết điều gì khiến ông chọn cuộc sống nơi góc biển chân trời này để nghiên cứu những bệnh nhiệt đới.

2. Y-éc-xanh quả thật khác xa với nhà bác học trong trí tưởng tượng của bà. Trong bộ quần áo ka ki sờn cũ, không là ủi, trông ông như một vị khách đi tàu ngồi toa hạng ba. Chỉ có đôi mắt đầy bí ẩn của ông làm bà chú ý.

3. Bà khách thổ lộ nỗi băn khoăn của mình:

- Y-éc-xanh kính mến, ông quên nước Pháp rồi ư? Ông định ở đây suốt đời sao?

Y-éc-xanh lặng yên nhìn khách, hai bàn tay đan vào nhau, đặt trên đầu gối :

- Tôi là người Pháp. Mãi mãi tôi là công dân Pháp. Người ta không thể nào sống mà không có Tổ quốc.

Ngừng một chút, ông tiếp:

- Tuy nhiên, tôi với bà, chúng ta đang sống chung trong một ngôi nhà: trái đất. Trái đất đích thực là ngôi nhà của chúng ta. Những đứa con trong nhà phải thương yêu và có bổn phận giúp đỡ nhau. Tôi không thể rời khỏi Nha Trang này để sống một nơi nào khác. Chỉ có ở đây, tâm hồn tôi mới được rộng mở và bình yên.

4. Hai người cùng im lặng. Họ nghe rõ tiếng biển thở dài, đổ nhẹ những con sóng thủy tinh vỡ vụn trên bờ cát.

Theo CAO LINH QUÂN

3. Chọn lời giải nghĩa ở cột B phù hợp với mỗi từ ngữ ở cột A

A	B
a) <i>Ngưỡng mộ</i>	1) tôn kính và mến phục.
b) <i>Dịch hạch</i>	2) nơi xa xôi.
c) <i>Nơi góc biển chân trời</i>	3) bệnh lây rất nguy hiểm, gây sốt, nổi hạch.
d) <i>Nhiệt đới</i>	4) toa tàu khách hạng rẻ tiền.
e) <i>Toa hạng ba</i>	5) vùng khí hậu nóng ẩm.
g) <i>Bi ẩn</i>	6) có điều kín đáo, khó hiểu ở bên trong.
h) <i>Công dân</i>	7) người dân có đầy đủ quyền lợi và nghĩa vụ với đất nước.

Trả lời:

- Ngưỡng mộ: tôn kính và mến phục

- Dịch hạch: bệnh lây rất nguy hiểm, gây sốt, nổi hạch

- Nơi góc biển chân trời: Nơi xa xôi

- Nhiệt đới: vùng khí hậu nóng ẩm
- Toa hạng ba: Toa tàu khách hạng rẻ tiền
- Bí ẩn: có điều kín đáo, khó hiểu ở bên trong
- Công dân: Người dân có đầy đủ quyền lợi và nghĩa vụ với đất nước.

4-5. Đọc, luyện đọc

6. Chọn ý trả lời đúng cho các câu sau:

Câu 1: Vì sao bà khách ao ước được gặp bác sĩ Y-éc-xanh?

- a. Vì bà ngưỡng mộ bác sĩ Y-éc-xanh đã tìm ra vi trùng dịch hạch.
- b. Vì bà muốn biết điều gì khiến bác sĩ sống và làm việc ở Việt Nam.
- c. Vì cả hai lí do nêu trên.

Câu 2: Y-éc-xanh có gì khác so với trí tưởng tượng của bà?

- a. Ông mặc bộ quần áo sờn cũ, không là ủi, đôi mắt đầy bí ẩn.
- b. Trông ông như một khách đi tàu nghèo khổ, túng thiếu.
- c. Ông ngồi lặng yên nhìn hành khách trong suốt cả chuyến đi.

Trả lời:

Câu 1: Vì sao bà khách ao ước được gặp bác sĩ Y-éc-xanh?

Đáp án: c. Vì cả hai lí do nêu trên.

Câu 2: Y-éc-xanh có gì khác so với trí tưởng tượng của bà?

Đáp án: a. Ông mặc bộ quần áo sờn cũ, không là ủi, đôi mắt đầy bí ẩn.

Hoạt động thực thành Bài 31A: Cùng sống trong ngôi nhà trái đất

1. Những câu nào dưới đây nói lên lòng yêu nước của bác sĩ Y-éc-xanh?

- a. Tôi là người Pháp. Mãi mãi tôi là công dân Pháp. Người ta không thể nào sống mà không có Tổ quốc.
- b. Chúng ta đang sống chung trong một ngôi nhà: trái đất. Trái đất đích thực là ngôi nhà của chúng ta.
- c. Tôi không thể rời khỏi Nha Trang này để sống ở nơi nào khác. Chỉ có ở đây, tâm hồn tôi mới được rộng mở, bình yên.

Trả lời:

Những câu nào nói lên lòng yêu nước của bác sĩ Y-éc-xanh là:

Đáp án: a. Tôi là người Pháp. Mãi mãi tôi là công dân Pháp. Người ta không thể nào sống mà không có Tổ quốc.

2. Theo em, vì sao bác sĩ Y-éc-xanh ở lại Nha Trang?**Trả lời:**

Theo em, bác sĩ Y-éc-xanh ở Nha Trang vì đối với bác sĩ chỉ có Nha Trang mới giúp tâm hồn của ông được rộng mở và bình yên.

3. Nhìn ảnh, hỏi - đáp về những việc làm bảo vệ môi trường.**Trả lời:**

Những việc làm bảo vệ môi trường là:

Hình 1: Trồng nhiều cây xanh.

Hình 2: Không vứt rác, chất độc hại xuống nước làm ô nhiễm môi trường nước.

4. Kể thêm các việc cần làm để bảo vệ môi trường sống của chúng ta**Trả lời:**

- Vứt rác đúng nơi quy định.
- Trồng cây xanh và hoa ven đường.
- Tuyên truyền mọi người cùng nhau bảo vệ môi trường.

Hoạt động ứng dụng Bài 31A: Cùng sống trong ngôi nhà trái đất

Trao đổi với người thân về các việc cần làm để bảo vệ nguồn nước, bảo vệ bầu không khí nơi em sinh sống.

Trả lời:

Những việc cần làm để bảo vệ nguồn nước, bảo vệ bầu không khí nơi em sinh sống là:

- Không vứt rác xuống sông, ao, hồ.
- Không xả nước thải ra sông, ao, hồ.
- Tuyên truyền mọi người thực hiện bảo vệ nguồn nước và bầu không khí....